

Neokoukané zážitky

Pokud rádi fotografujete, můžete spojit příjemné s užitečným – odpočinek v jedinečném prostředí se zdokonalením v oblíbeném koníčku, navrhuje **MICHAEL ZACHARIÁŠ**.

DAVY TURISTŮ SEM nesměřují, avšak čas zbavený neodbytné dotěrnosti, úžasná příroda, prostí, ale hrdí a nádherní lidé a přítažlivé scenerie jsou silným důvodem, proč se na pár volných dnů vypravit právě sem. Fotografka a spolupracovnice Euroweekendu Alena Hrdinová připravila fotografický workshop, při kterém načerpáte pro změnu úplně jiné zážitky, než jaké si člověk obvykle spojuje s krátkou dovolenou. „Vybrala jsem Etiopii, protože je fotogenická a neokoukaná a protože Etiopané se ještě nechají bez problémů fotit. Odsud si člověk přiveze opravdu nádherné, nevšední snímky,“ vysvětluje Alena.

Málokde ubíhá čas tak pomalu jako v Etiopii. „Najednou máte prostor i potřebu se zastavit. Nádherná panenská příroda, která po deštích připomíná rajskou zahradu, dává zapomenout na běžné starosti takzvaně civilizovaného světa.“ I čas nám nahrává, tady jsme zhruba o sedm let a osm měsíců mladší než v ostatním světě. Země se řídí vlastním kalendářem podle koptského vzoru, takže teprve loni slavila milénium. Běžně užívaný denní čas je proti evropské časomíře posunutý o šest hodin, jako by se počítal od východu do západu slunce, od šesti do šesti – a je pouze dvanáctihodinový. Takže ve „tři hodiny“ znamená v Etiopii buď v devět ráno, nebo v devět večer. Ale, pokud je místní občan náležitě vzdělaný a chce udělat cizincům radost, může to být i ve tři odpoledne... ▶

121

EUROWEEKEND
ČERVENEC 2008

► „V Etiopii jsme poznali, že většina našich životních problémů je zcela bezvýznamná v porovnání se způsobem života prostých Etiopanů. Jejich životní radosti i starosti se mě hluboce dotkly. Nikdy předtím jsem se nesetkala s tak obrovským množstvím emocí, které mě doslova zahltily a s nimiž jsem se musela vyrovnat,“ říká Alena. Pro vnímavého člověka jsou hloubka a pravdivost zdejších zážitků mimořádné.

Přestože je nejchudší zemí afrického kontinentu a jednou z nejchudších na světě, je výjimečná: po tisíciletí ovlivňovala dějiny, tady byla nalezena slavná Lucy, nejstarší kosterní pozůstatek našeho předka, odsud podle Etiopanů

pocházela královna ze Sáby a král Šalamoun. Do Simienského pohorí, které se srovnává s Grand Canyonem v Americe a je na seznamu světového dědictví UNESCO, chodili podle Homéra hrát bohoové šachy. Nikdo nezůstane lhostejný k jedenácti unikátním skalním chrámům v Lalibele, rovněž chráněným UNESCO. A Etiopii vděčíme i za kávu, kterou právě tady objevili Španělé a přivezli ji do Evropy.

Nejen pro lovce snímků, ale pro každého turistu jsou nejzajímavější tři oblasti. Na historickém severu se odehrávaly dějiny Etiopie, jsou tam nejznámější křesťanské chrámy a z jezera Tana vytéká Modrý Nil. Na jihu u řeky Omo

žije mimo jiné kmen Mursi, jehož lidé si vkládají do ušních boltců a spodního rtu kulaté destičky o průměru kolem deseti centimetrů. A pak tu jsou národní parky, kde můžete pozorovat zvěř; zdejší safari má ovšem do klasických afrických hodně daleko. „Při workshopu budeme mít jedinečnou příležitost fotit lidi a nádhernou panenskou přírodu na náhorní plošině v nadmořské výšce od 1300 do asi 3600 metrů a také v místech, která nejsou běžnými turistickými destinacemi.“

KVŮLI POHODLÍ SE turisté pohybují po historickém severu většinou letecky a letecká doprava je na poměrně vysoké

úrovni. Silniční síť vybudovaná Mussoliniho okupační armádou v letech 1936–41 je už v katastrofálním stavu, mnohde silnice zcela zmizely. Zahraniční stavební firmy už ale budují nové asfaltky, a tak cesta terénní čtyřkolkou skákající po kamenech maximální rychlostí čtyřicet až padesát kilometrů v hodině bude brzy minulostí. Země leží na náhorní plošině, překonávané výškové rozdíly jsou obrovské.

„My pojedeme terénním autem, abychom se podívali do míst, kam se organizovaní turisté nedostanou. Fotografické úlovky bohatě vyváží jistě nepohodlí a tuny jemného prachu v autě,“

říká Alena Hrdinová. V Etiopii se musí najmout auto i s řidičem, protože úřady neuznávají mezinárodní řidičské průkazy. „Na druhou stranu jsme byli po střetu s realitou zdejších silnic za našeho řidiče Belaye opravdu vděční. Auto se na silnici nepotýká, jak jsme zvyklí u nás, s ostatními neukázněnými řidiči (někdy jsme za celý den potkali dokonce i dvacet až třicet aut!), ale s dobytkem, velbloudy, osly, chybějícími kusy cesty, spadány balvany ze svahů hor... Čas na etiopské cestě přestává být limitujícím faktorem, tady je důležité dostat se na místo určení v pořádku! Vzhledem k minimálnímu, spíš žádnému provozu

nás překvapil vysoký počet vraků nepochopitelně nabouraných aut kolem cest. Zřejmě následky špatného technického stavu vozidel.“

Stavu silnic a dopravy odpovídá i „sít“ čerpacích stanic: zásoba benzínu v kanystrech na střeše auta je nezbytná. Ve velkých městech, kde potkáváte stojany na prašných prostranstvích, jsme se při tankování stávali raritou pro místní obyvatele, a hlavně děti, které si zvědavě sahaly na naši bílou kůži. Připadali jsme jim ▶

123

EUROWEEKEND
ČERVENEC 2008

VODOPÁD NA NILU

neuvěřitelně bohatí, když si můžeme dovolit jezdit autem a máme v něm dokonce několik plastových láhví s vodou! Většina místních lidí si takovou láhev nemůže

FACT BOX

Dostat se sem není žádný velký problém, stačí letenka, vízum a povinné očkování proti žluté zimnici, hepatitidě A a břišnímu tyfu – a můžete vyrazit na úžasnou a nezapomenutelnou cestu. Na letišti Bole v Addis Abebě se nejčastěji létá s Lufthansou.

Pro cestu do Etiopie se doporučuje rozšířit očkování o vakcíny proti meningokokové meningitidě a hepatitidě B. Zkontrolujte si také spalničky, tetanus, záškrt a obrnu.

Nejbližší fotografický workshop

v Etiopii se uskuteční na přelomu září a října. Ačkoli je plánovaný na tři týdny (cena od 90 000 Kč), lze domluvit i účast na týden nebo delší víkend. Ubytování v místních hotelích, které nabízejí slušný standard se záchody evropského typu a sprchou na pokoji, www.a-artdesign.com

124

EUROWEEKEND
ČERVENEC 2008

koupit ani jednu za život, i když by se jim pak hodila jako zásobník při několikadenních putováních v období sucha, kdy říčky, jediný zdroj pitné vody na cestě, vysychají. Místní autem nejezdí, v devadesáti osmi procentech chodí pěšky, a převážně bosí. Sice tu funguje autobusová doprava, nemají na ni ale peníze. Když se jim poštěstí jet autobusem, bývá pro ně jízda životním zážitkem. Na kodrcání a houpání ovšem nejsou zvyklí, takže to v autobusech vypadá jako v letadle za silné turbulence. Jenom papírové sáčky nemají pasážeři k dispozici...

EVROPANÉ TU JSOU vystaveni jednomu delikátnímu problému s řešením každodenní hygieny. „Očistu rukou jsme zvládli díky dezinfekčním kapesníčkům s nadhledem, s WC byl ale trochu problém. Místní obyvatelé to běžně řeší asi tak pět metrů od svých hliněných domečků, kde si sednou na bobek (sousedí nesousedí, tu-

risté neturisté), vykasají své hábity a vykonají potřebu. Kanalizace neexistuje. Lidské exkrementy se mísí s výkaly domácích zvířat a jsou naprosto všude. Pro varování před tímto nebezpečím jsme si zavedli výraz: pozor, minové pole. A hlodal v nás nutkavý pocit potřeby soukromí. Ne že by nebylo možné kdekoli na cestě u nějakého keříku zastavit (i když na rozsáhlých planinách byl někdy problém ten keřík najít), jenže i v naprosto pusté a prázdné krajině bylo auto během tří minut obklopené houfem zvědavých dětí a dospělých, kteří se vynořili doslova odnikud a zvědavě si prohlíželi naše foťáky, batohy, stativy, potřásali si s námi rukama a pokukovali po láhvích s vodou. Tato věc pro mě zůstává nevyřešenou záhadou: v Etiopii neexistuje místo, kde by byl člověk déle než tři minuty sám. Při delších přejezdech mezi městy není většinou jiná možnost než keř a vlhčené kapesníky. Na restaurace a toalety v nich rozhodně spoléhat nelze. ■